

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Ολοκλήρωση 4ης αξιολόγησης τον Ιούλιο βλέπουν οι Βρυξέλλες

Σε λύση-πακέτο στο Eurogroup του Ιουλίου προανατολίζονται οι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι στις Βρυξέλλες και όχι σε αυτό του Ιουνίου, όπως υπολογιζόταν μέχρι πρόσφατα, καθώς έχουν εντοπιστεί ιδιαίτερες καθυστερήσεις σε μία σειρά από μεταρρυθμίσεις και κυρίως στον τομέα των ιδιωτικοποιήσεων.

Σύμφωνα με το αναλυτικό ρεπορτάζ της Καθημερινής και σύμφωνα με τις γενικές πληροφορίες ... «Ολα έχουν μείνει πίσω», έλεγε Ευρωπαίος αξιωματούχος αναφερόμενος στην τέταρτη αξιολόγηση, η οποία ενώ αναμενόταν να έχει ολοκληρωθεί τον Μάιο, φαίνεται πλέον πιο ρεαλιστικό ως σενάριο να ολοκληρωθεί στο τέλος Ιουνίου ή ακόμα και τον Ιούλιο εξαιτίας των καθυστερήσεων που παρατηρούνται, με βασικότερες τις ενεργειακές ιδιωτικοποιήσεις αλλά και το έργο της Εγνατίας Οδού.

Για τις Βρυξέλλες, οι μεταρρυθμίσεις στην αγορά της ενέργειας είναι ιδιαίτερα σημαντικές και δεν πρόκειται να «βάλουν νερό στο κρασί τους», όπως αναφέρουν χαρακτηριστικά παραπέμποντας κυρίως στην αποκρατικοποίηση της ΔΕΠΑ και την πώληση των λιγνιτικών μονάδων της ΔΕΗ.

Οι θεσμοί κατέστησαν σαφείς τις προθέσεις τους στον υπουργό Ενέργειας Γιώργο Σταθάκη μέσω τηλεδιάσκεψης την περασμένη εβδομάδα. Ο κ. Σταθάκης δεσμεύτηκε για την ολοκλήρωση του προγράμματος ενεργειακών αποκρατικοποιήσεων εντός του συμφωνηθέντος χρονοδιαγράμματος και ανέλαβε την υποχρέωση να ενημερώνει τους θεσμούς για τα βήματα που γίνονται προς αυτήν την κατεύθυνση σε εβδομαδιαία βάση, όπως και οι άλλοι υπουργοί που έχουν προαπαιτούμενα.

Το δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα προβλέπει εκκίνηση της διαδικασίας ιδιωτικοποίησης των ΕΛΠΕ και της ΔΕΠΑ τον Μάρτιο του 2018 και διάθεση του 17% της ΔΕΗ τον Ιούνιο του 2018. Μέχρι το τέλος Μαρτίου θα πρέπει να έχει κατατεθεί στη Βουλή και το νομοσχέδιο για την αποεπένδυση των λιγνιτικών μονάδων της ΔΕΗ, προκειμένου να ξεκινήσει ο σχετικός διαγωνισμός εντός του Ιουνίου, ενώ μέχρι το τέλος του 2018 θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το σύνολο των ενεργειακών ιδιωτικοποιήσεων.

Το υπουργείο Ενέργειας, αφού σπατάλησε πολύ χρόνο εξετάζοντας διάφορα εναλλακτικά σενάρια, βρίσκεται πλέον στη δυσάρεστη θέση να δίνει κυριολεκτικά μάχη με τον χρόνο, ώστε να ανταποκριθεί στις δεσμεύσεις και να αποφευχθεί περαιτέρω καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης. Το βάρος σε αυτήν τη φάση δίνεται αφενός στην ολοκλήρωση του νομοσχεδίου για την αποεπένδυση των λιγνιτικών μονάδων της ΔΕΗ, το οποίο σύμφωνα με χθεσινές δηλώσεις του κ. Σταθάκη ολοκληρώνεται αυτήν την εβδομάδα, και αφετέρου στην ολοκλήρωση του σχεδιασμού για τη νέα θέση της ΔΕΠΑ στη λιανική αγορά φυσικού αερίου, δεδομένου ότι στην πράξη αποτελεί προαπαιτούμενο για την εκκίνηση της διαδικασίας ιδιωτικοποίησης τόσο των ΕΛΠΕ όσο και της ΔΕΠΑ. Ο σχεδιασμός αυτός προβλέπει την εξαγορά από τη ΔΕΠΑ του ποσοστού που κατέχει η Shell στην ΕΠΑ Αττικής και την πώληση στην ENI του ποσοστού που κατέχει η ίδια στη Zenith (πρώην ΕΠΑ Θεσσαλίας-Θεσσαλονίκης).

Παρά το γεγονός ότι το θέμα της αποτίμησης των δύο ΕΠΑ παραμένει ανοιχτό, οι σύμβουλοι των τριών εταιρειών εξεργάζονται αντίστοιχα τα κείμενα των συμβάσεων αγοραπωλησίας, με στόχο να ολοκληρωθούν εντός της εβδομάδας.

Όσον αφορά τη Zenith, καταρτίζεται και κείμενο συμφωνίας μετόχων στην περίπτωση που οι θεσμοί τελικά εγκρίνουν την πρόταση Σταθάκη για παραμονή της ΔΕΠΑ στην εταιρεία με ποσοστό κάτω του 20%.

Η ολοκλήρωση των συμφωνιών ΔΕΠΑ-Shell και ΔΕΠΑ-ENI θα ξεκαθαρίσει το θολό τοπίο γύρω από το ακριβές χαρτοφυλάκιο της ΔΕΠΑ τόσο για τους επενδυτές που θα ενδιαφερθούν για το 65% της εταιρείας, όσο και για αυτούς που θα κληθούν να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό για τη διάθεση του 51% των ΕΛΠΕ, όπως έχει συμφωνηθεί μεταξύ των δύο βασικών μετόχων (Δημόσιο και όμιλος Λάτση), αφού τα ΕΛΠΕ ελέγχουν το 35% της ΔΕΠΑ. Οι θεσμοί φέρονται να έχουν ασκήσει πιέσεις στον κ. Σταθάκη και για το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών του ΔΕΣΦΑ, που καθυστερεί πάνω από ένα μήνα.

Έχουν, τέλος, θέσει «εκτός» προαπαιτούμενων την έναρξη λειτουργίας του targed model στην αγορά ηλεκτρισμού τον Αύγουστο του 2018, καθώς διαπιστώθηκε ότι δεν είναι εφικτή η λειτουργία του ενεργειακού χρηματιστηρίου πριν από το 2019.

Βλέποντας ότι υπάρχει πλέον η περίπτωση να μην έχει καταφέρει η Αθήνα να ολοκληρώσει όλα τα προαπαιτούμενα μέχρι τη λήξη του προγράμματος τον Αύγουστο, στις Βρυξέλλες έχουν αρχίσει να προετοιμάζουν τα πιθανά ενδεχόμενα που θα είχε μία τέτοια εξέλιξη.

Πρώτον, αν παραμείνουν πολλά προαπαιτούμενα ανολοκλήρωτα μέχρι το τέλος του προγράμματος από την πλευρά της ελληνικής κυβέρνησης, τότε η αξιολόγηση θα χαρακτηριστεί μη ολοκληρωμένη και η Ελλάδα θα βγει από το πρόγραμμα, χωρίς να λάβει την τελευταία εκταμίευση που είναι ιδιαίτερα σημαντική για την επάρκεια του μαζιλαριού ρευστότητας, που θα χρειαστεί η χώρα για να βγει στις αγορές. Δεύτερο ενδεχόμενο είναι η ελληνική κυβέρνηση να έχει ολοκληρώσει την πλειονότητα των δύσκολων μεταρρυθμίσεων μέχρι τον Αύγουστο, αλλά να παραμένουν μερικά προαπαιτούμενα ανολοκλήρωτα. Τότε, οι θεσμοί εξετάζουν το ενδεχόμενο οι μεταρρυθμίσεις που παραμένουν ημιτελείς να μεταφερθούν στις δράσεις που θα κληθεί να κάνει η ελληνική κυβέρνηση μετά τη λήξη του προγράμματος.

Οι λύσεις που προτείνουν οι τράπεζες για τα κόκκινα δάνεια

Πυρετώδεις είναι οι προετοιμασίες των ελληνικών τραπεζών για την τελευταία αποστολή στοιχείων στον SSM, που αφορούν στα «κόκκινα» δάνεια. Ο SSM καλεί τις τράπεζες να προχωρήσουν σε δραστικότερες ρυθμίσεις, πωλήσεις μη εξυπηρετούμενων δανείων και πλειστηριασμούς. Σε αυτά τα ζητούμενα δουλεύουν οι τράπεζες και καλούνται να πείσουν για την αποτελεσματικότητά τους τον SSM τις επόμενες ημέρες, στο πλαίσιο της διαδικασίας του stress test. Άλλωστε η Ντανιέλ Νουί, επικεφαλής του μηχανισμού εποπτείας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σε απαντητική επιστολή προς την Ευρωβουλευτή, Εόα Καϊλή αναφέρεται στις σημαντικές προκλήσεις που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν οι τέσσερις μεγάλες ελληνικές τράπεζες, παρά την αισθητή ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειά τους. Οι τέσσερις τράπεζες εμφάνιζαν κατά μέσο όρο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας Common Equity Tier 1 ύψους 17,1% τον Δεκέμβριο του 2017. Ωστόσο το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων εξακολουθεί να κινείται κοντά στο 50% του συνόλου, όπως αναφέρει η κ. Νουί και θα πρέπει να καταβάλλουν προσπάθειες να τα μειώσουν. Σύμφωνα με το in.gr, προς αυτή την κατεύθυνση οι τράπεζες δίνουν την τελευταία ευκαιρία, τον επόμενο ενάμιση – δύο μήνες το πολύ, σε οφειλότες ανεξασφάλιστων δανείων να σπεύσουν να τα ρυθμίσουν με ευνοϊκούς όρους και μεγάλο «κούρεμα» πριν τα δάνειά τους βγουν προς πώληση σε fund, εντατικοποιούν τις πωλήσεις NPLs, μπαίνοντας και στις πωλήσεις δανείων με εξασφαλίσεις και αυξάνουν τους πλειστηριασμούς, αλλά και τις λύσεις οριστικής διευθέτησης οφειλών (συμφωνίες για εθελοντική παράδοση ακινήτου). Υπενθυμίζεται ότι στο τέλος Δεκεμβρίου το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων (δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών - NPLs) των συστημικών τραπεζών (Εθνική, Alpha, Πειραιώς και Eurobank) ανήλθε σε περίπου 65 δισ. ευρώ, ενώ το υπόλοιπο των μη εξυπηρετούμενων πιστωτικών ανοιγμάτων - NPEs (που περιλαμβάνει τα NPLs και επιπλέον όσα έχουν αναδιαρθρωθεί) ανήλθαν στα 95 δισ. ευρώ. Οι τράπεζες έχουν δεσμευτεί ότι μέχρι το τέλος του 2019 θα περιορίσουν στα 64,5 δισ. ευρώ τα NPEs από 95 δισ. ευρώ που ήταν το 2017. Να σημειωθεί ότι τα στοιχεία θα σταλθούν την επόμενη εβδομάδα ενώ μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαΐου θα ανακοινωθούν τα αποτελέσματα των stress test.

Ο ESM ενέκρινε την εκταμίευση των 5,7 δισ. για την Ελλάδα

Την τέταρτη δόση του προγράμματος στήριξης για την Ελλάδα συνολικού ύψους 6,7 δισ. ευρώ ενέκρινε σήμερα το Διοικητικό Συμβούλιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM).

«Η απόφαση αυτή έρχεται σε συνέχεια της ολοκλήρωσης όλων των προαπαιτούμενων από την ελληνική κυβέρνηση και της επακόλουθης έγκρισης του αναθεωρημένου Μνημονίου από το Διοικητικό Συμβούλιο του ESM» επισημαίνει η ανακοίνωση του ESM, σημειώνοντας ότι η συνολική δόση θα χρησιμοποιηθεί για την εξυπηρέτηση του χρέους, την εκκαθάριση εγχώριων ληξιπρόθεσμων οφειλών και για τη δημιουργία ενός μαξιλαριού ρευστότητας.

Συνέχεια....

Σύμφωνα με τον ESM, η πρώτη υποδότηση ύψους 5,7 δισ. θα φτάσει στα ελληνικά ταμεία αύριο, Τετάρτη. Σε ό,τι αφορά το υπόλοιπο 1 δισ. που θα χρησιμοποιηθεί επίσης για την αποπληρωμή του εσωτερικού χρέους, αυτό θα μπορεί εκταμιευθεί μετά την 1η Μαΐου, σε συνέχεια νέας απόφασης του ΔΣ του ESM. Επιπλέον, σύμφωνα με την ανακοίνωση του ESM, θα εξαρτηθεί από την περαιτέρω «πρόοδο» της Ελλάδας στη μείωση των ληξιπρόθεσμων οφειλών και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος ηλεκτρονικών πλειστηριασμών.

«Με τη σημερινή απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ESM αναγνωρίζεται η σκληρή δουλειά της ελληνικής κυβέρνησης και του ελληνικού λαού για την ολοκλήρωση μιας εκτεταμένης δέσμης μεταρρυθμίσεων», δήλωσε σχετικά ο επικεφαλής του ευρωπαϊκού Μηχανισμού, Κλάους Ρέγκλινγκ, αναφερόμενος σε συγκεκριμένες «σημαντικές» δράσεις στον τομέα των ιδιωτικοποιήσεων, στη βελτίωση της εισπραξιμότητας των δημόσιων εσόδων, στη φορολογική πολιτική και στην αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

«Η τέταρτη και τελική αξιολόγηση του προγράμματος έχει ήδη ξεκινήσει και είμαι βέβαιος ότι η Ελλάδα βρίσκεται σε καλό δρόμο για να βγει με επιτυχία από το πρόγραμμα του ESM τον Αύγουστο του 2018, υπό την προϋπόθεση ότι η ελληνική κυβέρνηση θα εφαρμόσει και τις υπόλοιπες μεταρρυθμίσεις», κατέληξε ο ίδιος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ESM, σε συνέχεια της εκταμίευσης των 5,7 δισ. ευρώ που εγκρίθηκαν σήμερα, η συνολική οικονομική ενίσχυση του ESM στο πλαίσιο του τρίτου προγράμματος για την Ελλάδα ανέρχεται σε 45,9 δισ. ευρώ, από συνολικό ποσό 86 δισ.

Συνολικά και στα τρία προγράμματα, ο ESM και το EFSF έχουν μέχρι στιγμής εκταμιεύσει 187,77 δισ. ευρώ στην Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένου του ποσού που εγκρίθηκε σήμερα).

Εξάλλου, κατά τη διάρκεια της σημερινής συνεδρίασης του ΔΣ του ESM εγκρίθηκε επίσης μια τροποποίηση της συμφωνίας χρηματοδοτικής βοήθειας (FFA), σύμφωνα με την οποία η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (HCAP) προστίθεται ως συμβαλλόμενο μέρος στην FFA, μόλις υπογραφεί η αναθεωρημένη συμφωνία.

Σύμφωνα με τον ESM, η τροπολογία αυτή περιλαμβάνει επίσης υποχρεώσεις για την Ελλάδα σε σχέση με το HCAP, το ταμείο που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος ESM για την αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου.

Νέα ιστορικά υψηλά για τις εξαγωγές της Κρι Κρι

Συνεχίζει τη δυναμική εξαγωγική δραστηριότητα προς τις αγορές των ευρωπαϊκών χωρών η βιομηχανία γάλακτος Κρι Κρι. Με το λανσάρισμα του “My authentic Greek Yogurt” σε γνωστή αλυσίδα S/M της Αγγλίας, η Κρι Κρι σηματοδοτεί την είσοδό της και στην αγορά των επώνυμων γιαουρτιών. Παράλληλα έχει επεκταθεί και στην αγορά της Ιρλανδίας. Ήδη από τις αρχές Φεβρουαρίου το “My authentic Greek Yogurt” της Κρι Κρι βρίσκεται στα ράφια της Waitrose, ακολουθώντας το επιτυχημένο επαναλανσάρισμα του «Κρι Κρι, στραγγιστό & αγαπημένο» στην Ελλάδα. Η τοποθέτηση επώνυμων γιαουρτιών στη Waitrose είναι επακόλουθο της μακρόχρονης επιτυχημένης συνεργασίας της Κρι Κρι με τη μεγάλη βρετανική αλυσίδα, η οποία ξεκίνησε το 2013 με γιαούρτια ιδιωτικής ετικέτας. Επίσης, πρόσφατα ξεκίνησε νέα συνεργασία με τη Dunnes, μία από τις μεγαλύτερες αλυσίδες S/M στην Ιρλανδία, με προϊόντα γιαουρτιού ιδιωτικής ετικέτας. Σήμερα, το αναπτυσσόμενο δίκτυο εξαγωγών της Κρι Κρι περιλαμβάνει συνεργασίες με μεγάλα ευρωπαϊκά Super Market. Ως αποτέλεσμα των παραπάνω συνεργασιών, η Κρι Κρι πετυχαίνει μέση ετήσια αύξηση εξαγωγών 24%, τα τελευταία χρόνια. Ειδικά δε, για το 2017 οι εξαγωγές γιαουρτιού σημείωσαν αύξηση 61% σε σχέση με το 2016. Έτσι, πλέον, τα έσοδα από εξαγωγές ξεπερνούν το 30% των συνολικών πωλήσεων της εταιρείας. Όλες οι παραπάνω επιτυχημένες κινήσεις, οδηγούν την Κρι Κρι να θέσει ακόμη πιο φιλόδοξους στόχους εξαγωγών. Η καθιέρωση του “My authentic Greek Yogurt Kri Kri” ως ένα δυνατό διεθνές brand γιαουρτιού, θα ενισχύσει περαιτέρω τον εξαγωγικό προσανατολισμό της εταιρείας.

Οι οικονομικές και χρηματιστηριακές φούσκες είναι ένα μόνιμο φαινόμενο

Στην ιστορία της οικονομίας υπάρχουν πολλές «φούσκες». Είτε αυτές αφορούν σε ομόλογα, σιδηρόδρομους είτε σε λούτρινα κουκλάκια και ψηφιακά χρήματα. Πώς μπορείτε όμως να αποφύγετε να δείτε την περιουσία σας να εξανεμίζεται σε μία από αυτές τις οικονομικές φούσκες;

Θυμάστε τη φούσκα με τα κουκλάκια Beanie Baby του 1999; Ο Κρις Ρόμπινσον, ένας ηθοποιός που έπαιζε στην τηλεοπτική σειρά «General Hospital», σίγουρα την θυμάται. Επένδυσε 100.000 δολάρια ελπίζοντας να χρηματοδοτήσει την εκπαίδευση των παιδιών του και έχασε τα πάντα – εκτός από περίπου 20.000 τέτοια αρκουδάκια στο γκαράζ του. Στην κορυφή της μανίας με τα κουκλάκια αυτά, το 1999, λίγο πριν καταλήξουν σε φούσκα, πωλούνταν έναντι 5.000 δολαρίων το καθένα και αντιπροσώπευαν το 105 των πωλήσεων στο eBay.

Αυτή ήταν μόνο μία σε μια μακρά ιστορία οικονομικών φουσκών, συμπεριλαμβανομένης της μανίας για τουλίπες το 1630 και του αποθέματος της South Sea Company, 100 χρόνια μετά. Οι φούσκες αυτές εμφανίστηκαν σε πολλές μορφές: ομόλογα, ακίνητα, κανάλια, σιδηρόδρομοι, εμπορεύματα και τώρα ενδεχομένως, Bitcoin -σχεδόν στα πάντα που έχουν μια τιμή. Μεταξύ των θυμάτων και ο Ισαάκ Νεύτων που έχοντας χάσει χρήματα στη φούσκα του South Sea, σχολίασε: «Μπορώ να υπολογίσω την κίνηση των αστεριών, αλλά όχι την ανθρώπινη τρέλα».

Ωστόσο, αν εντοπίσετε μια φούσκα στα αρχικά της στάδια και είστε αρκετά σοφοί για να βγείτε από αυτήν, σίγουρα δε θα είστε τρελοί. Εξάλλου, ορισμένοι ακαδημαϊκοί υποστηρίζουν πως οι φούσκες είναι απολύτως ορθολογικές, καθώς σε κάθε σημείο η πιθανότητα υψηλότερων αποδόσεων αντισταθμίζει πλήρως τους επενδυτές για την πιθανότητα να καταρρεύσει αυτή. Ποια θα είναι, λοιπόν, η επόμενη φούσκα; Ένας απλός ορισμός της λέξεως μπορεί να είναι: ένα εμπόριο περιουσιακών στοιχείων σε τιμή πολύ μεγαλύτερη από την εγγενή αξία του. Όσο πιο δύσκολο είναι να βάλεις μια εγγενή αξία σε κάτι, τόσο πιο εύκολο είναι να ξεγελαστούν οι άνθρωποι και να πληρώσουν μια παράλογη τιμή για ένα υπερτιμημένο περιουσιακό στοιχείο.

Όπως επισήμανε πρόσφατα ο Economist, τα ψηφιακά περιουσιακά στοιχεία χωρίς εισοδηματικές ροές είναι πολύ δύσκολο να εκτιμηθούν. Έτσι, ένα προφανές μέρος για να αναζητήσει κανείς φούσκες θα είναι στο σύμπαν του ψηφιακού κόσμου. Εάν οι ηλεκτρονικές ταυτότητες γίνουν κάποια στιγμή, εμπορεύσιμες, θα μπορούσαν να μετατραπούν σε φούσκες. Εάν οι έξυπνοι άνθρωποι σε επενδυτικές τράπεζες κατορθώσουν να εξασφαλίσουν πρόσβαση στον αέρα και το νερό, οι φούσκες αυτές θα είναι εφικτές και πιθανές.

Στη συνέχεια, υπάρχουν επενδύσεις που σχετίζονται με την κάνναβη. Στις αρχές του τρέχοντος έτους, η Καλιφόρνια έγινε το τελευταίο αμερικανικό κράτος που νομιμοποίησε την ψυχαγωγική μαριχουάνα. Σύμφωνα με το Forbes, οι επιχειρήσεις που σχετίζονται με την κάνναβη αποτελούν μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες βιομηχανίες στις ΗΠΑ, ενώ μόνο η αγορά ιατρικής μαριχουάνας αναμένεται να αυξηθεί στα 13 δισεκατομμύρια δολάρια μέχρι το 2020.

Υπάρχουν, βέβαια, ρυθμιστικά ακόμη εμπόδια που πρέπει να ξεπεραστούν στις ΗΠΑ, αλλά καθώς αυτά απομακρύνονται, αναμένεται πως οι τιμές θα αυξηθούν. Οι επενδύσεις στην κάνναβη θα προσθέσουν νέο νόημα στον όρο «μετοχική εταιρεία». Οι συνέπειες ορισμένων φουσκών μπορεί να έχουν πολύ αρνητικές επιπτώσεις στην ευρύτερη οικονομία – για παράδειγμα, τα αποτελέσματα από την πιστωτική κρίση το 2008. Ωστόσο, ορισμένες φούσκες, ενώ οι επενδυτές χάνουν χρήματα, αφήνουν πίσω τους μια υποδομή που ωφελεί την ευρύτερη κοινωνία. Τα κανάλια, οι σιδηρόδρομοι και το διαδίκτυο αιτείσαν υπερβολική κερδοσκοπία για να συγκεντρώσουν επαρκείς πόρους για την κατασκευή ακριβών υποδομών. Μερικοί επενδυτές έχασαν τη ζωή τους, αλλά οι επόμενες γενιές επωφελήθηκαν από αυτό. Το Blockchain, η τεχνολογία πίσω από το Bitcoin, μπορεί να αποδειχθεί ένα άλλο παράδειγμα. Αλλά όταν ένα αγαθό ή ένα προϊόν υπόκειται σε μια φούσκα, οι άνθρωποι που συνήθως καταλήγουν να βγάλουν τα περισσότερα χρήματα είναι οι προμηθευτές υπηρεσιών. Στην εποχή του χρυσού στην Καλιφόρνια, οι άνθρωποι που πωλούσαν φυτάρια έγιναν πλούσιοι και όχι οι ανθρακωρύχοι. Σήμερα μπορεί να μην είναι οι αγοραστές Bitcoin, αλλά οι βιομηχανίες υπηρεσιών γύρω από αυτό που καταλήγουν με τα μεγαλύτερα κέρδη.

Μια άλλη τεχνολογία που πρέπει να παρακολουθήσετε είναι αυτές που σχετίζονται με μπαταρίες για ηλεκτρικά αυτοκίνητα. Αλλά αυτό δε σημαίνει ότι κάθε νέα τεχνολογία μπορεί να καταλήξει σε φούσκα. Οι φούσκες έχουν ένα κοινωνικό στοιχείο που απευθύνεται σε μια μάζα ανθρώπων, δημιουργώντας ένα λαϊκό παραλήρημα, ενώ το λίθιο ή το γκένιο είναι πιθανό να ξεσηκώσουν μόνο μερικές μικρές εταιρείες. Ένα πρόβλημα για τους απλούς ανθρώπους είναι ότι συχνά είναι δύσκολο γι' αυτούς να επενδύσουν νωρίτερα στις νέες τεχνολογίες, καθώς οι εταιρείες που τις αναπτύσσουν μπορεί να είναι ιδιωτικές ή κρατικές (κυρίως στην περίπτωση της Κίνας). Μέχρι τη στιγμή που οι επενδυτές μπορούν να βάλουν το χέρι τους σε αυτές, ίσως είναι πολύ αργά.

Οι φούσκες τείνουν να εμφανίζονται κατά τη διάρκεια μεγάλων περιόδων χαμηλών επιτοκίων, γεγονός που οδηγεί σε αυξημένα επίπεδα χρέους και στους επενδυτές που κυνηγούν εισόδημα. Σήμερα, χάρη στην ποσοτική χαλάρωση από τις κεντρικές τράπεζες, έχουμε αυτό που αποκαλούν κάποιον «Everything Bubble», το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει τα αποθέματα, την ακίνητη περιουσία, την τέχνη, την εταιρική πίστη, τα δάνεια αυτοκινήτων και τα φοιτητικά. Επομένως, αυτή τη στιγμή μπορεί να είναι πιο σημαντικό η διατήρηση των χρημάτων σας προσδιορίζοντας ποιά φούσκα μπορεί να σκάσει πρώτα, αντί να ψάχνετε για νέα.

Πηγή: Economist, iefimerida.gr

Here it is! The 10 biggest US stocks:

1. AAPL \$890 billion
2. AMZN \$768 billion
3. GOOGL \$763 billion
4. MSFT \$717 billion
5. BRK.A \$505 billion
6. FB \$488 billion
7. JPM \$393 billion
8. JNJ \$351 billion
9. BAC \$326 billion
10. XOM \$313 billion

